

VERENIGING OFFICIEREN

GENIE

OPERATIONELE MODULE 2019

INZET GENIE OP DE BAHAMA'S

TERUG NAAR LADICE

MAGAZINE EDITIE APRIL 2020

INHOUD

Jaargang 70 / april 2020

Vereniging van Officieren der Genie opgericht
1 september 1950. Erkend bij Koninklijk Besluit
5 juli 1952 nr.43. Statuten ingeschreven bij KvK
en Fabrieken te 's-Gravenhage onder nummer
V-407845.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: bgen b.d. H.M. van Lent
Vicevoorzitter: kol ir. M.D. Rol

SECRETARIS

maj. b.d. ing. D.C.P. Janse
Madrigaal 23, 8265 RR Kampen

PENNINGMEESTER

maj (R) ir. drs. C.P. Ockhuijsen RA
Jean Monnetpad 26, 2553 TW Den Haag
070 - 404 2203,
Bank IBAN NL 15 INGB 0000375237
t.n.v. penningmeester VOG te Den Haag

BESTUURSLEDEN

maj b.d. A.J.J. Aarendonk
kap C.P. Corvers
kap (R) ir. H.W.G. Cox
lkol b.d. T.H.A. van Kauuwen
kap D. Lourens
maj A.T.M. Verbiesen

HOOFDREDACTEUR

lkol b.d. T.H.A. van Kauuwen
Klimopzoom 95, 2353 RL Leiderdorp
071 - 541 4789; 06 - 2437 7653
tvankauuwen@gmail.com

VAN DE HOOFDREDACTEUR

Twintig twintig, herdenken	03
----------------------------	----

VAN DE VOORZITTER

VOG; na 70 jaar nog altijd jong en vitaal!	04
--	----

VERENIGING

Verslag algemene najaarsvergadering 2019	05
Middagprogramma: bezoek aan EODD	10
Aankondigingen:	
• algemene voorjaarsvergadering 2020	13
• lustrumfeest	14
• golftoernooi	14
Impressie operationele module 2019	15

OPERATIE

Grondverzet op de Bahama's	18
Inzet constructiepeloton op de Bahama's	20

BERICHT UIT HET GENIEMUSEUM

Terug naar Ladice	22
-------------------	----

COLUMN

Tussen Pen en Pan: Is het er nog?	24
-----------------------------------	----

PERSOONLIJK

Krasse Knarren	25
In Memoriam	30

GENIE

Ikol b.d. Theo van Kauwven

TWINTIG TWINTIG HERDENKEN

Twintig twintig. Jaargang 70/editie 1 van GENIE staat in de steigers. In de eenzaamheid van mijn werkkamertje en zwoegend op een hoofdredactioneel voorwoord, vors ik vanachter mijn beeldscherm de blauwe lucht af op zoek naar vliegtuigen die normaliter via een aanvliegeroute over ons huis nog twintig kilometer moeten afleggen om op Schiphol een veilige thuishaven te vinden. Het is en blijft angstwekkend stil daarboven. Welk onderwerp te kiezen voor het voorwoord? Nog nooit heeft het toetsenbord mij zo vaak een switch voelen maken. Fijnslijpen is een ongekend aantal keren herschrijven geworden.

Twintig twintig, de mondiale uitbraak van het coronavirus? De directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie spreekt over het coronavirus van een wereldwijde pandemie. Een pandemie die gepaard gaat met een ongeken- de angst. Een pandemie die in gezamen- lijkheid moet worden aangepakt.

Onze wereldleiders krijgen gezamenlijk- heid, al was het maar tijdelijk voor deze unieke gelegenheid, niet voor elkaar. Het lijkt er eerder op dat elk land een eigen lokale visie ontwikkelt over de aard, de omvang/verspreiding, de gevol- gen en de aanpak van de crisis. Als ik de NRC van maandag 16 maart

mag geloven, gaat dit landelijke individu- alisme zelfs zover dat de Amerikaanse regering tegen de wens van Duitsland in heeft geprobeerd de exclusieve rechten te kopen van een Duits biotechnisch bedrijf dat hard werkt aan de ontwikke- ling van een vaccin tegen het nieuwe coronavirus. Gelukkig heeft een Duitse meerderheidsaandeelhouder hier een stokje voor gestoken en laat weten dat er geen sprake kan zijn dat één land exclusieve rechten op het vaccin krijgt. Eendracht maakt macht is blijkbaar nog steeds geen wereldwijd gemeengoed.

In eigen land zegt de Nederlandse rege- ring te handelen op basis van de infor- matie van (medische) experts. Te pas en te onpas wordt deze informatie door een aantal partijleiders onverholen ter dis- cussie gesteld. Oproepen van onze pre- mier om niet te hamsteren en voorzorgs- maatregelen in acht te nemen, zoals het vermijden van samenkomsten en het afstand tot elkaar houden, worden stel- selmatig genegeerd. In ziekenhuizen werken artsen, verpleegkundigen en niet te vergeten schoonmakers zich een slag in de rondte om het virus de kop in te drukken. Naast een tekort aan mond- kapjes en beademingsapparatuur (een gevolg van de marktwerking in de zorg?) is het schrijnend te zien dat ziekenhuis- directeuren in de meest getroffen regio haast moesten smeken om IC-plekken in minder drukke gebieden.

In Brabant ondersteunen militaire plan- ners inmiddels deze herverdeling van patiënten. Daarnaast levert Defensie beademingsapparatuur bedoeld voor gebruik op intensive care afdelingen. Defensie verwacht dat naarmate de cri- sis vordert de civiele autoriteiten vaker om bijstand van Defensie zullen vragen en de organisatie op meer plaatsen wordt ingezet (bron: Defensienieuws.nl). Als de nood aan de man is....

Twintig twintig, het jaar van herdenken? 75 jaar vrijheid zou ongetwijfeld aan de orde zijn gekomen tijdens onze jaarlijkse Wapendag maar ook bij veel herdenkin- gen op 4 en 5 mei. Hoe anders kan het lopen?

75 jaar vrijheid herdenken kan nu alleen in huiselijke kring. Ik ben er van over- tuigd dat de gevoelens er niet minder om zullen zijn. Het raakt immers iedereen. In plaats van samen, zijn we verbonden op afstand en denken aan die ander. In plaats van vrij te kunnen bewegen, zijn we nu extra dankbaar voor onze vrijheid. Herdenken... is nadenken, is herinne- ren, is de vrede bewaren alleen nu niet bij onze monumenten maar individueel en toch zoveel mogelijk samen!

Kameraadschap is een groot goed bin- nen onze vereniging. In 2012 ten tijde van de economische crisis en de dreiging van gedwongen ontslagen is onder voor- zitterschap van wijlen Arie de Koning het initiatief BRUG (Begeleiding en Raadge- ving Uitreddende Genieofficieren) gelan- ceerd. De bedoeling van BRUG was jonge genieofficieren die onverhoopt de defen- sieorganisatie moesten verlaten in con- tact te brengen met een netwerk van al wat oudere geniecollega's met werker- varing en ingang in de civiele sector. Destijds was de richting 'oud zorgt voor jong'. Nu lijkt de tijd aangebroken voor een omgekeerde initiatief: 'jong houdt een oogje in het zeil bij oud'; een nieuw netwerk BRUG (**B**lijken van **R**egards uit **U**niek **G**eniegevoel).

Ik wens u (behoud van) een goede ge- zondheid toe.

VOG

70 jaar - nog altijd jong en vitaal!

2020: een lustrumjaar voor de VOG! Dit jaar bestaat onze vereniging 70 jaar en dat gaan we vieren. Toen kolonel Nottrot in 1950 de VOG oprichtte, kon hij nog niet vermoeden hoe succesvol deze vereniging zou worden. Dankzij de inzet van bestuursleden en de betrokkenheid van onze leden geven we al zeven decennia inhoud aan ons motto 'Verbonden door kameraadschap'. In oktober wacht ons daarom een groots lustrumfeest dat kolonel Bas van de Berg met zijn lustrumcommissie voor ons zal organiseren.

Op 24 oktober 2008 mocht ik aantreden als uw voorzitter. En daaraan heb ik met veel genoegen inhoud gegeven. Weet u nog dat ons magazine Genie in dat jaar nog in zwart-wit verscheen? We hadden ook nog geen website en geen social media. In de daarop volgende jaren namen we initiatieven om de communicatie te moderniseren. Ook haalden we de banden aan met onze zustervereniging de Vereniging van Genie Onderofficieren (VGOO). Samen met de VGOO begonnen we aan een jaarlijks golftoernooi waarin we de contacten met onze externe relaties aanhalen.

Mogelijk herinnert u zich ook de commissie BRUG nog wel? Via deze commissie 'Begeleiding en Raadgeving Uittredende Genieofficieren' boden we genieofficieren die door de inkrimping van de krijgsmacht buiten de boot dreigden te vallen het netwerk aan van onze reserveofficieren. Een van de speerpunten van de daarop volgende jaren was om ook voor onze jongere officieren een aantrekkelijke vereniging te zijn. Samen met het Regiment Genietroepen organiseerden we symposia en 'operationele modules' waarvoor we veel waardering oogstten, ook bij de cadetten van de KMA. Nieuw was het VOG-café waarin de jonge officieren openhartig konden spreken over wat hen na aan het hart lag, met een klankbord van ervaren oudere collega's. Uitgezonden geniecollega's kregen een bemoedigende wenskaart terwijl gelijktijdig het thuisfront een bloemetje kreeg.

bestuursleden VOG met partners

Ik schaam me nog voor de tekst op een van de wenskaartjes bij de bloemen waarop stond 'Veel Sterkte!'. Deze goedbedoelde wens werkte als schok voor de partner... 'Er zal hem toch niks overkomen zijn in het uitzendgebied?' Gelukkig kon dat snel worden rechtgezet.

Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, is zeker een ode aan het VOG bestuur op zijn plaats. Het begon in april met onze voorjaarsvergadering in Dordrecht met de Battlefieldtour 'Dordrecht Mei 1940' (dank Harry Cox!). In juni hadden we een geslaagd golftoernooi in Almkerk (dank Hennie Braat). Ook de najaarsvergadering met excursie bij de EODD was een schot in de roos (dank Ton Verbiesen). We sloten af met de Operationele Module 'Anders Leidinggeven!?' met de symbolische 'Red Monkey' als klap op de vuurpijl (dank Dennis Lourens en Peter

Corvers en natuurlijk ook de genieofficieren van 'Jong Genie' die de workshops verzorgden). En we werden het hele jaar op onze wenken bediend door informatieve mailingen (dank Daan Janse), door een website die steeds up to date was - nu ook met het Mineursrapport- (dank Fons Arendonk), door tweemaal het blad Genie met verenigingsnieuws (dank Theo van Kauwen en uiteraard 'Kras en Knar') en door fraaie attributen (dank Ton Verbiesen). Onze penningmeester zorgde voor een gezonde financiële basis (dank Kees Ockhuysen), en onze vicevoorzitter bewaakte dat het schip op koers bleef (dank Maarten Rol). Ik heb heel veel waardering voor onze VOG bestuursleden en hun inspanningen om onze vereniging levend te houden! En dat is dit jaar weer uitstekend gelukt.

En nu bevinden we ons al weer in ons 14e lustrumjaar! Helaas heeft de coronapandemie ook invloed op ons jaarprogramma. Het jaarlijkse VOG/VGOO golftoernooi is verplaatst van 5 juni naar 28 augustus. Ook hebben we onze Algemene Ledenvergadering van 24 april moeten afzeggen. De ALV wordt nu gehouden op vrijdag 9 oktober, voorafgaand aan ons Lustrumfeest in Bronbeek. Dank zij het enthousiasme van de Lustrumcommissie belooft het een groots feest te worden. Ik kijk er naar uit u dan allen te mogen ontmoeten. **VOG, na 70 jaar nog altijd jong en vitaal!**

Uw voorzitter Huib van Lent

VERSLAG ALGEMENE NAJAARSVERGADERING

Soesterberg 15 november 2019

majoor b.d. Daan Janse, secretaris VOG

De voorzitter memoreert vervolgens met enige trots dat de VOG leden Ernst Dobbenberg, Gilbert Overmaat en Gert-Jan Kooij zijn bevorderd tot brigadegeneraal.

Agenda

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Verslag van de vorige vergadering

Het verslag van de voorjaarsvergadering van 5 april 2019 in Soesterberg is gepubliceerd in Genie editie september 2019 (blz. 4 e.v.). Met dank aan secretaris Daan Janse wordt het verslag goedgekeurd en vastgesteld.

Opening

Verheugd over de grote opkomst, opent de voorzitter de vergadering en heet allen van harte welkom bij de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) in Soesterberg. In het bijzonder heet de voorzitter het erelid Jaap Brandenburgh alsmede ons erelid 'met kroon' Jan Kamminga en zijn echtgenote Adrie welkom. Ook een bijzonder woord van welkom voor Fons Aarendonk, Roel Broeksma en Bob van Lune als leden van verdienste en de oud-voorzitters van de VOG Henk Rietveld en Jaap Brandenburgh.

Bericht van verhindering is ontvangen van onder andere Harrie Lemmens (erelid), Cees Wattel en bestuurslid Dennis Lourens.

Mededelingen van het bestuur

Overledenen. Sinds de vorige ledenvergadering van 5 april 2019 is ons een aantal leden ontvallen. De voorzitter verzoekt de aanwezigen op te staan:

- * 16 mei 2019:
majoor b.d. Gerard Busse in de leeftijd van 64 jaar;
- * 2 juni 2019:
ing Ad Verhagen in de leeftijd van 80 jaar;
- * 12 juli 2019:
kapitein van vakdiensten b.d. Ton Janzen in de leeftijd van 92 jaar;
- * 27 juli 2019:
luitenant-kolonel b.d. Gerke Adema in de leeftijd van 80 jaar;
- * 11 aug 2109:
kapitein b.d. Gijs Hardam (voormalig lid) in de leeftijd van 91 jaar;
- * 22 okt 2019:
majoor (R) b.d. Wim Cox in de leeftijd van 85 jaar.

De voorzitter verzoekt een moment stilte te betrachten.

Ledenbestand

Het totale bestand aan leden is nu 889.

Binnengekomen stukken

De secretaris geeft aan dat er geen per post binnengekomen stukken zijn. Daar tegenover staat dat er per mail wel veel communicatie is met de leden en ook via sms komen diverse vragen binnen.

Gepasseerde en komende activiteiten

- Op 5 april 2019

heeft de **Algemene Voorjaarsvergadering** plaatsgehad in het Postillon hotel in Dordrecht. Na de vergadering kregen we een briefing over het optreden van genisten in Dordrecht in de meidagen van 1940, gevolgd door een battlefieldtour op diverse locaties in Dordrecht. In Genie is een mooi verslag opgenomen. De voorzitter maakt nogmaals een compliment aan bestuurslid Harry Cox die deze dag heeft verzorgd.

- Op 7 juni 2019

was het **VOG/VGOO golftoernooi**. We waren te gast op de Golfclub Almkreek bij Almkerk. Als *Special Guest* was genieveteraan Wouter Hendrikse uitgenodigd die zijn PTSS na zware verwondingen in Uruzgan wist te overwinnen dankzij de golfsport. We hadden een mooi toernooi met de brandewijn en uienrats verzorging in de baan door de Marketentster en met mooie prijzen. We danken Hennie Braat voor de organisatie. Na afloop konden we aankondigen dat Michel Monteban het volgende toernooi gaat organiseren. Hij kreeg een stevige brandblusser om de brandjes op zijn pad te kunnen blussen (zie het verslag in Genie).

- De eerstvolgende activiteit

kan de voorzitter met hoge verwachtingen aankondigen: de Operationele Module **'Anders Leidinggeven!'** op vrijdag 29 november in Wezep voorafgaande aan het Regimentsdiner. Zie hierover ook het artikel op onze website en kijk zeker ook naar bijbehorende video.

Zoals u weet, organiseert de VOG deze Operationele Modules vooral voor de jongere, actief dienende officieren van onze vereniging. Het zijn dan ook jonge

officieren die tijdens deze dag uitdagende workshops zullen verzorgen. De inleidende voordracht 'Anders Leidinggeven in de veranderende context van de hybride dreiging' wordt gehouden door majoor Irving Froklage, S3 Air Assault Brigade. Daarna volgen drie workshops:

'De Landmacht een Oerwoud?' ('Wat kunnen we doen aan de belemmeringen die ons parten spelen om morgen beter te zijn dan vandaag? Op naar een dynamische organisatie!') door kapitein Thomas Munns;

'Hybrid Wargaming' ('Wat is de andere besluitvorming tijdens het optreden tegen de hybride dreiging?'); met Red en Blue teams door kapitein Jeroen Meijer. **'The Hybrid Organization'**; ('Hoe kunnen we onze vredesbedrijfvoering efficiënter maken zodat we meer tijd hebben voor onze core business in het hybride conflict?') door kapitein Paul van de Veer.

Als moderator zal optreden kol infanterie Bert Stam, oud commandant van 44 Painfbat en nu verbonden aan Directie Operatiën op het Plein. De voorbereiding van deze Operationele Module is in handen van de VOG bestuursleden kapitein Dennis Lourens (net terug van inzet in Afghanistan en de Bahama's) en majoor Peter Corvers (net afgestudeerd). De VOG wil echt iets betekenen voor jonge genieofficieren, maar ook de inbreng van oudere (b.d.) officieren is van harte welkom. Dat is ook zo verwoord in de uitnodiging die voor deze Operationele Module is verzonden.

- Op 24 april 2020

houden we onze **voorjaarsvergadering** met excursie bij het Mediacentrum Hilversum. Dit is een initiatief van brigadegeneraal Fré Hogenbirk; hij heeft ook de eerste afspraken gemaakt. De projectofficier is Kees Ockhuysen.

- Op 6 mei 2020

organiseert Peter Corvers weer een **'VOG-Café'** met een podium voor wat leeft onder jonge genieofficieren; dit aan de vooravond van de Wapendag.

- En als klapper op de vuurpijl:

in het najaar van 2020 volgt een **groots lustrumfeest!**

De Voorjaarsvergadering 2019 heeft hiervoor op voorstel van het bestuur extra budget uitgetrokken. De najaarsvergadering komt dan te vervallen. We besluiten het jaar 2020 met een symposium, in samenwerking met het Regiment Genietroepen. Het thema is een nieuwe visie op Opleiden en Trainen.

Ontwikkelingen m.b.t. Genie Magazine

Onze hoofdredacteur Theo van Kauwen heeft ons in september weer een fraaie Genie geleverd. De voorzitter informeert of iedereen deze editie heeft ontvangen. Verder geeft hij aan dat VOG leden hun eerder gestelde voorkeur voor het gedrukte exemplaar of de digitale versie altijd kunnen herzien. De voorzitter complimenteert 'Kras en Knar', die in alle anonimiteit hun bezoeken aan de 80 jarigen verzorgen. We zijn zeer tevreden over de hoge kwaliteit van deze artikelen. We kunnen ons verheugen in een doorgaans goede gezondheid van onze oudere leden met dus veel 80 jarigen. Daarom komt er zelfs een derde 'Knar' bij. Het mineursrapport staat vanwege privacybescherming (AVG) niet meer in Genie. Het Mineursrapport zal vanaf nu per kwartaal op de website te vinden zijn, in het besloten ledengedeelte. Ook kreeg u in oktober het regimentsblad Genist. In de Genie staat vooral VOG verenigingsnieuws; in de Genist staan de algemene regimentsartikelen. De volgende editie van Genie kunt u in januari of februari 2020 verwachten. Met, zo is de voorzitter beloofd, een prachtige column van Saskia!

Financiële aangelegenheden

Onze penningmeester Kees Ockhuysen heeft u vandaag de actuele financiële cijfers over 2019 geleverd en de begroting voor 2020. Ze stonden ook op de website. De algemene teneur: In 2019 spelen we ongeveer quitte; ook voor 2020 is er een sluitende begroting. Het bestuur stelt u voor de subsidie aan het Geniemuseum te verhogen van € 250,- naar € 500,- ten behoeve van de vrijwilligers die het museum draaiende houden. De leden gingen desgevraagd akkoord met het verhogen van deze post. Bertus van Veen had nog enige vragen aan de penningmeester: De post 'attributen' is nogal hoog en de daaraan gerelateerde inkomsten laag. De voorzitter geeft aan dat de meeste artikelen als relatiegeschenk worden gebruikt, of als attentie aan de leden tijdens een VOG jubileum, het symposium, de operationele module en het VOG-café. De hoge uitgaven voor het golftoernooi. De voorzitter geeft aan dat er ook een aanzienlijk bedrag staat bij de inkomsten. De bijdrage van de VOG bedraagt € 15 per lid; de rest van de kosten worden betaald uit het inschrijfgeld van de deelnemers. De vergadering stemt in met de begroting voor 2020.

Bestuurswisseling

Aftredend bestuurslid is penningmeester Kees Ockhuysen. Kees vervult deze functie al sinds 1999, dus vandaag 20 jaar. Onder applaus overhandigt de voorzitter de jubilaris een fles wijn. Kees is herkiesbaar en er zijn geen tegenkandidaten gesteld.

Conform het huishoudelijk reglement worden de door het bestuur voorgedragen kandidaten geacht te zijn verkozen als er geen tegenkandidaten zijn ingebracht.

De leden geven door acclamatie steun aan zijn herbenoeming.

Rondvraag

Bertus van Veen vraagt of de datum van het golftoernooi kan worden gewijzigd. De voorzitter geeft aan dat gekozen is voor een vaste datum, de 1e vrijdag in juni, zodat iedereen dit vooruit kan plannen. Bij een korte inventarisatieronde bleek dat twee leden wel een andere datum zouden willen. Zij zullen op een eerdere datum voor de baanverkenning worden uitgenodigd.

Bertus van Veen vraagt om de notulen van de laatste ALV apart op te nemen op de website bij de agenda. N.B. het verslag staat reeds op de website in de september uitgave van Genie.

Bertus van Veen vraagt naar het vermogen van de VOG.

De voorzitter geeft uitleg over de financiële positie van de vereniging.

Jan Kamminga geeft aan dat de vereniging eerder een bezoek heeft gebracht aan het Mediacentrum in Hilversum en verwacht dat het, gezien de ervaringen van het vorige bezoek, een goede ALV zal zijn op 24 april 2020.

Vaststelling volgende vergadering

De volgende ledenvergadering is de voorjaarsvergadering op vrijdag 24 april in het Mediapark in Hilversum.

Sluiting

De voorzitter dankt de leden voor hun aanwezigheid en hun steun aan het bestuur en wenst allen nog een mooie VOG middag.

Huishoudelijke mededelingen middagprogramma

Tonny Verbiesen informeert de aanwezigen over het verdere verloop van de dag.

**DE VOG WIL ECHT IETS
BETEKENEN VOOR
JONGE GENIE-OFFICIEREN!**

MIDDAGPROGRAMMA NAJAARSVERGADERING 2019

In plaats van een verslag van het middagprogramma van de algemene najaarsvergadering 2019, de rondleiding bij de Explosieven Opruimingsdienst Defensie, treft u aan een compilatie van de foto's van het middagprogramma en een artikel uit PROMOTOR, het verenigingsmagazine van de Vereniging Onderofficieren Genie.

VOG
meets
EODD

EOD 75 JAAR

Het artikel kwam tot stand onder de redactie van PROMOTOR en met hulp van majoor Werner van Rooij, hoofd sectie S3, van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie.

De oorsprong

In 1943 was er bij de Nederlandse regering in ballingschap het besef dat bij de bevrijding van Nederland nog veel achtergebleven niet gesprongen explosieven zouden worden aangetroffen. Daarom werd kapitein J.Th. de Koningh, samen met twee onderofficieren en een korporaal op een *Bomb disposal* cursus gestuurd. Later volgde uitbreiding van de eenheid tot in totaal elf man, waarna in Engeland praktische tewerkstelling volgde bij een Britse *Bomb Disposal*

Company. Ook werden cursussen in het ruimen van landmijnen gevolgd. Een vergelijkbare ontwikkeling gebeurde ook bij de Koninklijke Marine. Luitenant ter Zee der 1e klasse B.C. Mahieu volgde cursussen in het demonteren van zeemijnen, waarna tewerkstelling bij een speciale demonteerploeg van de Royal Navy volgde. Begin 1944 werden in Engeland door hem diverse *Marine Parties* (gespecialiseerde ploegen) opgeleid in het ruimen van onderwaterwa

pens zoals zeemijnen, torpedo's en dieptebommen, alsook het ruimen van vliegtuigbommen en landmijnen.

Op 6 november 1944, na de bevrijding van de eerste delen van Nederland, vertrekt de ploeg van kapitein De Koning voor de EOD-taken naar Nederland. Deze mijlpaal markeert de oprichting van de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) in Nederland. Ook de *Parties* van Mahieu beginnen in het zuiden van Nederland met ruimwerkzaamheden.

Ontwikkeling na de Tweede Wereldoorlog

Niet alleen in Nederland, maar ook in Nederlands-Indië waren ruimers actief. Hier betrof het, afhankelijk van de periode, ruimploegen van de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Marine. Na 1948 werden de nationale ruiming overgenomen door het Korps Hulpverleningsdienst van het toenmalige Ministerie van Binnenlandse Zaken. In de jaren '50 werden binnen de drie krijgsmacht-delen specifieke EOD-eenheden opgericht voor oorlogstaken, waarbij na enige tijd de eerste initiatieven ontstonden om de afzonderlijk organisaties samen te laten werken. In verband met de overname van de taak van het Korps Hulpverleningsdienst door Defensie, werden vanaf 1971 bij de EOD van de Koninklijke Landmacht alle meldingen van aangetroffen explosieven binnen Nederland ontvangen en uitgezet bij een van de drie toenmalige EOD-organisaties. Al vroeg werd gesproken over een joint EOD-organisatie. Ondanks de vroege initiatieven en de samenwerkingsverbanden werd de eerste concrete stap pas gezet in 2004 met de oprichting van een joint EOD-kenniscentrum. In 2009 volgde de oprichting van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). De EOD heeft haar standplaatsen in Soesterberg en Den Helder.

Nationale inzet conventionele explosieven

Meerdere EOD-teams ruimen dagelijks explosieven in heel het land. Het merendeel van de meldingen betreft aangetroffen conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Hoewel soms toevallig explosieven worden aangetroffen, zijn er ook meldingen van mensen die met een metaaldetector objecten zoeken of magneetvissers die een explosief naar boven halen.

Wanneer er door burgers (mogelijke) explosieven worden aangetroffen, worden deze bij de politie gemeld. Vanuit de politie worden explosievenverkenners naar de melding gestuurd om aan de hand van de analyse in geval van een vermoedelijk explosief de EOD te waarschuwen.

Vanaf 1989 worden explosieven in Ne-

derland door civiele bedrijven opgespoord en verricht de EOD louter nog opsporingen op militaire terreinen en bij de berging van vliegtuigwrakken. Wanneer tijdens een opsporing een explosief wordt aangetroffen zal deze tijdelijk worden veiliggesteld, waarna de EOD de uiteindelijke ruiming verricht. Sinds jaar en dag worden explosieven opgevist en door het Kustwachtcentrum gemeld aan de EOD. De laatste jaren, met name door baggerwerkzaamheden en opsporingsacties gerelateerd aan de bouw van windmolenparken, worden ook hier meer en meer explosieven aangetroffen.

Afhankelijk van de hoeveelheid en de grootte van de aangetroffen explosieven wordt een op maat gemaakt ruimplan uitgevoerd. De effecten van een explosie moeten zoveel mogelijk worden geminimaliseerd. Zelfs bij demontage van ontstekingsmechanismen bestaat het risico van een onbedoelde explosie. In het ruimplan houdt men dan ook altijd rekening met een volledige detonatie van het explosief. De EOD adviseert hierin de betrokken autoriteiten met betrekking tot de te nemen veiligheidsmaatregelen. Door het ruimen van explosieven wordt een deel van het opwerkprogramma en training van de EOD-teams afgedekt. Door hun werkzaamheden in het kader van NATOPS is men dus altijd bezig met onze primaire taak, waardoor de EOD

met veel ervaring en dus goed voorbereid op missie gaat.

Nationale inzet geïmproviseerde explosieven.

Hoewel geïmproviseerde explosieven een eerste associatie oproepen met conflictgebieden en asymmetrische oorlogsvoering, worden binnen Nederland regelmatig geïmproviseerde explosieven gebruikt. De EOD heeft tot op het moment van het schrijven van dit artikel, al 178 meldingen ontvangen. Elke niet fabrieksmatige aanpassing aan explosieven maakt een explosief geïmproviseerd. Met name in het criminele circuit schuwt men het gebruik van explosieven niet; o.a. de zogenaamde plofkraken van geldautomaten die met behulp van zelfgeconstrueerde explosieven worden opgeblazen. Buiten het criminele circuit zijn er de 'hobbyisten' die zelf springstoffen maken of met vuurwerk aan het knutselen gaan.

Voor het afdoen van meldingen van geïmproviseerde explosieven heeft de EOD permanent direct capaciteit beschikbaar, omdat geïmproviseerde explosieven vaak een direct veiligheidsrisico met zich meebrengen. Daarnaast staat de EOD bij verhoogde dreiging in het Koninkrijk en tijdens grote nationale evenementen paraat met grondgebonden en maritieme EOD-teams.

In nationaal verband wordt er intensief

samengewerkt met interne en externe ketenpartners. Denk hierbij intern o.a. aan de Defensie Duikgroep in het kader van havenbescherming en extern met name de Nationale Politie en het Nederlands Forensisch instituut.

Expeditionaire inzet

De taakstelling voor EOD-eenheden was vanaf het eerste begin met name gericht op het Nederlands grondgebied. Van 1948 tot 1954 is er munitie geruimd in Nederlands-Indië. In de jaren 80 volgt de eerste inzet in een vredesmissie. Vanaf de inzet in 1991 in Irak is de EOD een vaste waarde tijdens uitzendingen. In de rotaties voor de uitzendingen is door de drie afzonderlijke EOD-organisaties van de Krijgsmacht geparticipeerd. De langdurige belasting voor de uitzendingen naar Cambodja, Eritrea, Bosnië, Angola, Irak en Afghanistan wordt zo verdeeld. De huidige inzet in Irak, Mali en Afghanistan bewijst dat de inzet van de EOD wereldwijd nog steeds relevant is. De EOD heeft de afgelopen jaren dan ook met recht het predicaat 'combat support' eenheid verdiend. De inzet van de EOD wordt (inter)nationaal gewaardeerd en dit is een grote verdienste van het EOD-personeel. De komende jaren zal er gefocust worden op de combat support rol van de EOD en wordt nadrukkelijker de verbinding gezocht met de operationele eenheden van Defensie; samen opwerken en gezamenlijke inzet onder de noemer "samen sterker". In 2020 zullen hiertoe de eerste stappen worden gezet.

Viering 75 jaar EOD.

Het 75-jarig bestaan van de EOD ging niet onopgemerkt voorbij. Door het jaar heen zijn er diverse (sportieve) activiteiten gepland. Van 6 t/m 8 november heeft de EOD met verschillende doelgroepen uitgebreid stil gestaan bij deze bijzondere verjaardag.

Omdat de EOD veel van het personeel en het thuisfront vraagt, was er op woensdag 6 november een personeelsdag voor het EOD-personeel en hun relaties georganiseerd.

Vanwege de veelvuldige en veelzijdige

inzet heeft de EOD in de loop der jaren een breed netwerk van relaties en ketenpartners binnen het werkveld opgebouwd. Zij waren op donderdag 7 november aanwezig in Soesterberg. Samen met ondermeer vertegenwoordigers van verschillende genie-eenheden kregen de gasten, naast diverse exposities, verschillende demonstraties te zien over hun huidige optreden samen met de EOD.

RC en RA leggen een krans

In 75 jaar tijd heeft de EOD een groot bestand van oud-munitieruimend personeel opgebouwd dat nog altijd nauw verbonden en betrokken is met de EOD. Op vrijdag 8 november was de reünie voor de oudgedienden en het huidige personeel. Net als op de Regimentsdag van de Genie liggen ook bij de EOD vieren en gedenken dicht bij elkaar. Er is dan ook speciaal op deze dag stilstaan bij de slachtoffers die er gevallen zijn bij de uitvoering van EOD-werkzaamheden en het hoogste offer hebben gebracht voor vrede en veiligheid.

Bronzen Schild

Commandant Landstrijdkrachten luitenant-generaal Martin Wijnen was op 7 november ook aanwezig op de Sergeant-majoor Scheickkazerne in Soesterberg en verraste de vele aanwezigen met het uitreiken van het Bronzen Schild aan de EOD. Wetende dat op 29 oktober 1981 de EOD het Bronzen Schild ook ontvangen heeft, is een tweede toekenning heel bijzonder!

De EOD ontvangt het Bronzen Schild voor de buitengewone toewijding en bijzonder lovenswaardig optreden gedurende de periode 2009-2019.

C-LAS rijkt de dagorder uit aan C-EOD

Het Bronzen Schild is de hoogste groepswaardering binnen de Landmacht en wordt alleen bij hoge uitzondering toegekend. Binnen de Genie mochten 101Gnbat en 11Gncie LMB dit hoge eerbetoon eerder ook ontvangen.

Toekomst

De EOD kan niet alleen terugkijken op een relevant en vaak mooi verleden, ze kijkt ook met vertrouwen naar de toekomst. De hoeveelheid nog niet geruimde explosieven blijft onverminderd hoog. De behoefte vanuit de krijgsmacht voor EOD-ondersteuning neemt toe en de eerste stappen in de uitbreiding van de EOD zijn al gezet. Het huidige personeelsbestand op niveau krijgen en uitbreiden wordt door een actieve werving in de komende jaren bereikt.

Met dit vooruitzicht is de EOD in staat om altijd gestalte te geven aan haar wapenspreuk "Veiligheid voor allen".

De achtergebleven explosieven bevonden zich op land, de kuststrook en op zee. Het ruimen van mijnvelden, achtergebleven munitieopslagplaatsen en los aangetroffen munitie kostte een enorme inzet van mensen die zich met deze operaties bezighielden en was uiteraard niet zonder risico. Tussen november 1944 en oktober 1947 zijn in Nederland bij het ruimen van explosieven vele ruimers omgekomen. Hoewel er in die tijd een enorme hoeveelheid explosieven is geruimd, zijn er tot op heden – naast het ruimen van geïmproviseerde explosieven - nog dagelijks explosievenopruimers 3 tot 4 maal per dag op land en op zee bezig met het ruimen van diverse explosieven uit het oorlogsverleden. De wapenspreuk van de EOD luidt dan ook 'Veiligheid voor allen'.

ALGEMENE VOORJAARSVERGADERING UITNODIGING

24 april 2020

GEANNULEERD!!
- ivm corona pandemie -

Het bestuur van de Vereniging van Officiëren
op 24 april 2020 in Hilversum.

De vergadering vindt plaats op het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid.

Na de lunch is er een presentatie over het instituut en een bezoek aan het Beeld en Geluid Experience (op de website van beeldengeluid.nl treft u meer informatie over het instituut aan).

10:00 uur	ontvangst
10:30 uur	algemene ledenvergadering (voor de agenda ga naar pagina ledenvergadering in het ledengedeelte van de website)
11:30 uur	aperitief en lunch in het Atrium
13:00 uur	presentatie in Theater 1
13:45 uur	experience bezoe
15:45 uur	afsluiting, met een hapje en drankje

Locatie

Media Parkboulevard 1, 1217 WE HILVERSUM

Op oudere navigatiesystemen: Sumatrалаan 45, 1217 GP.

Beeld en Geluid staat tegenover NS-station Hilversum Media Park.

Er is voldoende parkeergelegenheid.

Inschrijving

Inschrijving kan via de website of door overschrijving van € 10,00 per persoon naar bankrekeningnummer NL 15 INGB 0000 375 237 t.n.v. Penningmeester VOG in Den Haag; onder vermelding van: voorjaarsvergadering 2020.

** De Beeld en Geluid experience is een attractie die is ontstaan vanuit het rijke audiovisuele archief van de Nederlandse omroepen en particuliere collecties. In dit archief is inmiddels al meer dan 1.000.000 uur aan bewegend beeld- en geluidsmateriaal opgeslagen en het groeit nog elke dag. In de experience wordt dit materiaal op een bijzondere manier toegankelijk gemaakt voor het publiek. In 12 themapaviljoens ontdekt u de wereld van radio en televisie. Daarbij wordt u op weg geholpen door onze virtuele gidsen. Vier Bekende Nederlanders wijzen u persoonlijk de weg.

Als bezoeker ontvangt u een ring. Deze ring opent alle deuren en uw persoonlijke resultaten worden erop opgeslagen. Bij thuiskomst heeft Beeld en Geluid deze resultaten klaargezet op de website en kunt u ze delen met familie en vrienden.

LET OP!!!

Het bezoek aan Beeld en Geluid plannen we nu in april 2021.

De ALV verplaatsen we naar 9 oktober 2020 in Bronbeek.

VOG/VGOO GOLFTOERNOOI

28 augustus '20

Wie worden de opvolgers

van de winnaars

van het golftoernooi 2019:

Fons Aarendonk, Bert Kok,

John Gielen en Elke van de Berg?

De oorspronkelijke datum van 5 juni vervalt vanwege de coronapandemie. De nieuwe datum is vrijdag 28 augustus 2020, op golfbaan 'De Golfhorst' in Amerika (in Limburg op De Peel). We hebben daar ook dit jaar weer een scherp geprijsd arrangement kunnen afspreken. De inschrijving zal in juli starten voor leden van de VOG, de VGOO en relaties van de genie. Bijzonderheden zullen tegen die tijd bekend gemaakt worden op de website van de VOG (zoals kosten, tijden, routebeschrijving, etc.). Daarnaast zullen alle oud-deelnemers persoonlijk aangeschreven worden. Mocht iemand begin augustus nog niets hebben gehoord, of voor die tijd al vragen hebben, neem dan gerust contact op met de organisator: Michel Monteban via de mail: MP.Monteban@mindef.nl

save the date save the date save the date save the date

In 2020 is de Vereniging Officieren Genie 70 jaren jong!

Dat vieren we met een spetterend lustrumfeest voor jong en ouder (incl. partners) op vrijdag 9 oktober op Landgoed Bronbeek in Arnhem.

Het programma bestaat uit vier delen waarvoor men afzonderlijk kan inschrijven:

- ✕ VOG Algemene Ledenvergadering
- ✕ rondleiding Bronbeek landgoed en museum
- ✕ heerlijk diner
- ✕ spetterend lustrumfeest

Tijden volgen en u hoort nog wanneer de inschrijving start!

VOG LUSTRUMFEEST

9 oktober '20

Kumpulan Arnhem

OPERATIONELE MODULE anders leidinggeven!?

2019

Het nieuwe leidinggeven bij de genie!

De Prinses Margrietkazerne in Wezep vormt vrijdag 29 november het thuishonk van de door de Vereniging Officieren Genie (VOG), in samenwerking met het Regiment Genietroepen, georganiseerde operationele module 2019. De lokale sportzaal biedt rond 10.00 uur plaats aan ongeveer 90 jongere deelnemers en een handvol bd'ers.

In zijn openingswoord richt de voorzitter van de VOG, brigadegeneraal b.d. Huib van Lent, zich vooral tot de jongere aanwezigen met een oproep de handschoenen op te pakken en deze dag tot een succes te maken. Hij dankt de regimentscommandant, kolonel Burg Valk, die zijn gebruikelijke dialoog met de jongere genieofficieren voor deze gelegenheid heeft uitgesteld.

Van Lent eindigt met de introductie van de dagvoorzitter: kolonel van de infanterie Bert Stam. Kolonel Stam is door de oorspronkelijk beoogde dagvoorzitter, kolonel der genie Gertjan Kooij, aangezocht de honneurs over te nemen omdat hijzelf is benoemd tot directeur Training en Operatie van het Commando Landstrijdkrachten (inclusief een bevordering tot brigadegeneraal) en zijn nieuwe agenda een 'dagje Wezep' niet toelaat.

Met bijna net zoveel bravoure als Gertjan Kooij, nodigt de dagvoorzitter de zaal uit deze dag aan te grijpen om te netwerken met de doelstelling 'Veel leren'. Hij roept iedereen op open te staan voor de ingewonnen informatie, de dialoog aan te gaan en pas aan het einde van de meeting een eindoordeel te vormen.

Het dagprogramma wordt afgetrapt door majoor Irving Froklage, werkzaam bij de sectie S3 van 11 Air Assault Brigade, met een pitch over leiderschap op het toekomstige gevechtveld. Vanuit de centrale gedachte 'kijk naar de toekomst vanuit het verleden' houdt hij de zaal voor dat de kwaliteit van leiderschap weliswaar nog steeds valt en staat met de kwaliteit van het aan de desbetreffende leider toevertrouwde personeel en het beschikbaar gestelde materieel, maar dat er gelijktijdig ideeën over disruptieve veranderingen moeten post vatten. Het denken in organieke organisatieharken moet plaats maken voor het denken in netwerken.

Op basis van het beoogde effect van een missie moeten ad hoc eenheden/elementen kunnen worden samengesteld. En binnen deze eenheden/elementen moet het oude rangenstelsel plaatsmaken voor de indeling van 'kwaliteitsrollen' (welke vaardigheden zijn benodigd en wie beschikt daarover). Samengevat: de mindset, ook binnen de genie, moet veranderen. Met de oprichting van het netwerk 'Jong genie' is hiermee een begin gemaakt. Passie en talent zijn doorslaggevend voor de toekomst van dit netwerk. Na dit gloedvol betoog ontstaat een driedeling van de groep.

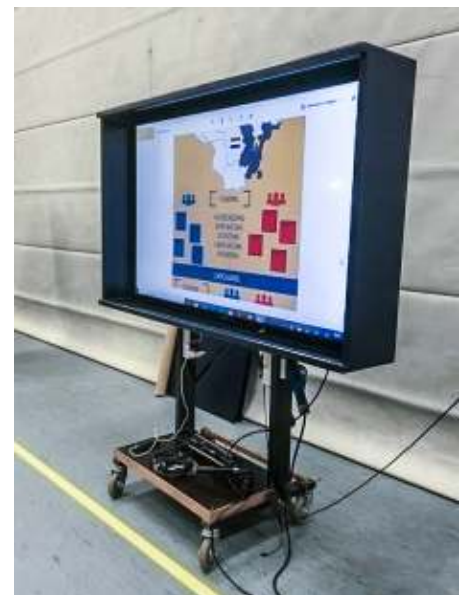
Drie workshops zijn voorbereid: 'Hybrid Wargaming', 'Hybrid Organisation' en 'Landmacht een oerwoud?'

Hybrid Wargaming

De deelnemers, onderverdeeld in syndicaten, leren elkaar kennen door middel van onderlinge interviews. Daarna doet iedere deelnemer met behulp van zijn mobiele telefoon mee aan een interactieve quiz bestaande uit 12 vragen over hybride oorlogvoering. Na afloop worden de uitkomsten plenair besproken en een prijs toegekend aan de deelnemer met de meeste goede antwoorden.

Na de lunch wordt een dilemma opgedist: aan de vooravond van een hybride conflict tussen Blauw- en Roodland, stort een Blauwlands burgervliegtuig neer in het grensgebied met Roodland; dit tijdstip is tevens uur 'U' van de invasie van Roodlandse troepen:

u bent pelotonscommandant van een Blauwlands geniepeloton en uw opdracht bestaat uit de ondersteuning van de noodhulp; u bent pelotonscommandant van een Roodlands geniepeloton en uw opdracht is de Blauwlandse noodhulpactiviteiten te frustreren. Driftig gaan de Blauw- en Roodlandse syndicaten aan de slag. Duidelijk is dat hierbij van belang is: 'ken jouw eigen kracht' en 'ken de kracht van jouw tegenstander'.

'ken je kracht' en 'de kracht van je tegenstander'

Hybrid Organisaton

'Kleine periodieke verbeteringen aan een organisatie ressorteren meer effect dan enkelvoudige rigoureuze veranderingen', aldus de twee vertegenwoordigers van de firma ARPA Learn Instituut die de deelnemers van deze workshop meenemen in de wereld van Hybrid Organisations. Tijdens de workshop wordt niet alleen de geest van de deelnemers beproefd, maar ook hun manuele vaardigheden. Theoretische kennisvergaring en pitches worden afgewisseld met het maken van een bloem met behulp van Lego-stenen en een cartoon.

Landmacht een oerwoud

'Hoe overleeft een rode aap in het oerwoud?' Midden in het oerwoud, waar felle kleurschakeringen meteen opvallen, heeft de rode aap nauwelijks overlevingskansen. Hij moet de randen van het oerwoud opzoeken waar de biodiversiteit de boventoon voert.

Andersdenkenden voelen zich vaak een rode aap. Maar wat als anders denken noodzakelijk is om te overleven in de wereld van innovaties? In deze workshop worden de deelnemers geconfronteerd met de vragen: 'Wat ga jij vandaag anders doen? Ben jij zelf de rode aap die niet in een mal past en een eigen mindset heeft? Of herken jij de rode aap in jouw omgeving en geef je hem of haar een kans?'

- de rode aap -

Plenaire

Na afloop van de workshops neemt kolonel Stam het heft weer in handen. In algemene zin vat hij de leermomenten van deze dag samen: 'Geef ruimte aan nieuwe ideeën. Denk buiten de grenzen, maar denk bovenal één! Loop niet als een schaap in de kudde, ben een rode aap!' Een genist had het niet beter kunnen verwoorden sodeju.

Slotwoord

In zijn slotwoord dankt de voorzitter van de VOG de organisatie, de sprekers en uiteraard de dagvoorzitter voor hun inspanningen. Een speciaal woord van dank gaat uit naar de bestuursleden majoor Peter Corvers en kapitein Dennis Lourens voor de overall organisatie.

De voorzitter dankt de organisatie, de dagvoorzitter, Froklage en ARPA.

Vervolgens reikt hij twee prijzen uit; een aan vaandrig Brinkman, winnaar van de quiz van de workshop Hybrid Wargaming en een voor de beste cartoon in de workshop Hybrid Organisation aan luitenant Rabelink.

Als *cri de coeur* roept hij alle aanwezige jonge genieofficieren op actief lid te worden van het netwerk 'Jong genie'.

Tot slot wenst hij alle deelnemers aan het regimentsdiner een genoeglijke avond toe.

Het bleef nog lang onrustig in Wezep.

September 2019 leek aanvankelijk een maand te worden met een oefening in het Caribische gebied. Het werd uiteindelijk de maand van daadwerkelijke inzet in het kader van noodhulp op de Bahama's. Zoals bekend werd deze eilanden-groep geteisterd door de orkaan Dorian.

Int Brent van Helvert, pc GWW 103 Constructiecompagnie

GRONDVERZET OP DE BAHAMA'S

Een belangrijke brug die Little Abaco Island met Great Abaco verbond was door de orkaan verwoest. Het gevolg hiervan was dat er nauwelijks hulp werd verleend aan Little Abaco en dat families van elkaar gescheiden waren. Het was dus essentieel dat er een verbinding tussen deze twee gebieden kwam.

Al op de tweede dag van de inzet kregen wij de opdracht om deze verbinding te realiseren. Een mooiere opdracht hadden wij ons als grond- weg- en waterbouw peloton niet kunnen wensen. De uitdaging en het effect van onze opdracht op de bevolking maakte de inzet tot een onvergetelijke ervaring.

Na het ontvangen van de opdracht zijn we samen met een lokale aannemer op verkenning gegaan. Na een uur rijden kwamen we aan op locatie waar de uitdaging duidelijk werd. Op het punt waar de verbinding moest komen werd het wel vier keer op een dag eb en vloed. Dit resulteerde in vrijwel continu een hoge stromingssnelheid. Daarnaast moest er worden gewerkt met materiaal uit de omgeving en met materieel wat de storm had doorstaan. Met de civieltechnische kennis en ervaring uit het peloton hebben we een ontwerp gemaakt voor een by-pass die zou bestaan uit een dijklichaam van acht meter breed en vier meter hoog met rotsblokken als beschoeiing. Na het maken van afspraken met de aannemer en de compagnie gingen we aan de slag.

We vertrokken vanuit Marsh Harbour naar een loods nabij de brug die de orkaan doorstaan had om hier onze verblijfslocatie te betrekken om vervolgens naar de verwoeste brug te gaan.

Toen de twee lokale chauffeurs, vijf kiepauto's, een dozer, twee shovels en HGM op locatie waren, konden we beginnen. Het leek of deze machines een oorlog doorstaan hadden. Daarnaast had elke machine een aparte gebruiksaanwijzing die de lokale monteur piekfijn wist uit te leggen.

Dagelijks draaiden we van zonsopkomst tot zonsondergang waarbij elke dag een strijd was tegen de stroming die enkel kon worden overwonnen door grote rotsen en betonblokken te plaatsen als remmingsconstructie. Hoe dichterbij de overkant kwamen hoe dieper het water werd en hoe sneller de stroming toenam. Halverwege spoelden de blokken vrijwel direct na het plaatsen weg door de stroming. Enkel betonblokken die we uit de haven lieten opvoeren waren opgewassen tegen deze stroming. Onze ervaren graafmachinist wist de blokken dusdanig te plaatsen dat er een barrière ontstond die de stroming brak waarna de dozer het fijnere materiaal kon verwerken. Op deze manier gingen we stap voor stap naar de overkant.

Een andere uitdaging was de dagelijkse onzekerheid of er brandstof kon worden geleverd en de plotselinge uitval van graafmachines die dan weer moesten worden gerepareerd.

Na zeven dagen met onze zo eigen geniementaliteit te hebben doorgewerkt, bereikten we (tegen de verwachting van velen in) eindelijk de overkant. Op het moment dat we aan de overkant waren, renden kinderen direct naar hun familie van wie ze al een tijd waren afgesneden. Dit moment vormde voor ons de kroon op ons werk. Sodeju!!

INZET CONSTRUCTIE

OP DE BAHAMA'S

In september 2019 stond er voor onze compagnie, in samenwerking met onder andere de marine, een grote oefening gepland in het Caraïbisch gebied. Tijdens deze oefening diende de Zr. Ms. Johan de Witt als uitvalsbasis. De oefening zou in het teken staan van Humanitarian Aid and Disaster Relief (HADR). De periode waarin de oefening stond viel samen met het lokale orkaanseizoen. Vanaf dag 1 van de voorbereiding kregen we dus al bericht dat we rekening moesten houden met een eventuele echte inzet, mocht de situatie daarom vragen. Nadat orkaan Dorian de Bahama's zwaar trof was dat precies wat er gebeurde.

Int Aron Brinkman, pc Constr 103 Constructiecompagnie

Voorbereiding, inschepen, varen

De week voor ons vertrek begon de kans steeds groter te worden dat de oefening zou omslaan naar een daadwerkelijke inzet. Uiteindelijk werd donderdag 5 september de definitieve call gemaakt. Ons vliegtuig vertrok op vrijdag 6 september. Snel schakelen dus. Ondanks dat ons nieuwe doel de Bahama's waren, vlogen we in op Sint Maarten. Hier lag immers de de Witt op ons te wachten. Na de nodige bevoorradings, het oefenen van noodprocedures en het oefenen van landingsprocedures met amfibische voertuigen, vertrokken we voor een tocht van drie dagen naar de Bahama's. Drie dagen op open zee was voor een club constructiegenisten een nieuwe ervaring. Zeker toen de zee ruwer werd, waren er mensen tussen die geen camouflage meer nodig hadden voor een groen gezicht. Genieten!

Aankomst Bahama's

In de nacht van dinsdag op woensdag kwam het schip aan bij de Bahama's. De ruwe zee, naweeën van de orkaan, lieten echter niet toe dat er direct aan land werd gegaan. Na een flink aantal uren wachten kon een eerste eenheid mariniers aan land om de veiligheid van de landingszone te garanderen.

Uiteindelijk duurde het tot donderdagavond voordat mijn hele club aan land stond.

Doordat we in het donker aan land gingen, had ik geen idee in wat voor omgeving we terecht waren gekomen. De volgende ochtend bij daglicht werd voor

mij pas de vernietigende kracht van de orkaan duidelijk. In de haven waar we waren geland, stond geen enkele zeecontainer of oplegger meer overeind en tot ver buiten de haven waren opengereken zeecontainers te vinden, die soms dwars door woningen heen waren gooid.

Uitvoering

Vrij snel na aankomst werd duidelijk dat er genoeg werk voor ons genisten lag. We zijn dan ook meteen in kleine groepen bezig gegaan met uiteenlopende opdrachten. Terwijl een paar man bezig was bij het ziekenhuis met het repareren van de water- en elektravoorziening (onder andere om het tijdelijke mortuarium te kunnen laten draaien), werd er in de haven hard gewerkt aan een tijdelijke keuken voor een van de hulporganisaties. Vanuit deze locatie werden dagelijks ongeveer 10.000 warme maaltijden bereid en uitgedeeld aan de bewoners van het eiland. Daarnaast zijn er veel tijdelijke reparaties verricht aan daken, onder andere bij het ziekenhuis en het overheidsgebouw. Ook zijn er nog wat kleine klussen uitgevoerd zoals het vrijmaken van de oprit van een kerk, het wegzagen van omgevallen bomen en het vrijmaken van wegen. Mooi opdrachten dus; dit soort werk is waar we het voor doen!

Afwikkeling

Na een aantal dagen bleek dat er in de komende dagen nog een tropische storm langs het eiland zou trekken. Hierdoor nam de deining op zee zodanig toe dat de landingsvaartuigen niet meer konden dokken in de Zr. Ms. Johan de Witt. Uiteindelijk is er besloten dat het schip naar de zuidkant van het eiland zou varen, om daar meer in de luwte te liggen. Dit vereiste echter wel een *road move* van zo'n 70 kilometer met alle voertuigen, waaronder bouwmachines en een kapotte Scania. Een flinke onderneming dus.

Nadat al het personeel en materieel weer veilig aan boord was, kon de weg naar Curaçao worden ingezet. Op de drie dagen durende tocht werd het nodige onderhoud opgepakt, waarna op Curaçao nog van een aantal dagen ontspanning kon worden genoten. Al met al een hele mooie inzet, waarbij vooral de dankbaarheid van de hulporganisaties en de bewoners mij bij zal blijven

TERUG NAAR LADICE

**Henk Becks, vrijwilliger bij het Geniemuseum
met dank aan Jeffrey Vincentie voor zijn medewerking
Foto's Patrick Slaats, Jochem van der Harst en Jeffrey Vincentie**

In het regimentsblad GENIST nummer 10.1 stond een artikel van adjudant Henk Löwenthal over het noodlottig ongeval met een YPR 765 in Ladice Bosnië. Het betrof personeel van de 41 Brigadepantsergeniecompagnie.

Inmiddels is het al meer dan 20 jaren geleden, maar soldaat der eerste klasse Ronald Wind en soldaat der eerste klasse Chris van der Linden, die beiden het leven lieten bij deze tragische gebeurtenis, zijn nooit vergeten.

Naar aanleiding van het artikel in GENIST werd mij ruim een jaar geleden door de secretaris van het dagelijks bestuur van het Geniemuseum de vraag voorgelegd of we misschien foto's hadden van een plaatsvervangend monument in Ladice. Alvorens op zoek te gaan naar foto's moest eerst de hamvraag worden beantwoord of er überhaupt nog wel een herdenkingspunt was.

De gemeente Zenica, waartoe Ladice behoort, ligt niet naast de deur. Dus eerst gezocht op internet. Daar was niets over te vinden.

Dan maar contact opnemen met de ambassade van Bosnië-Herzegovina. Een hele vriendelijke medewerker zei dat hij me niet aan de nodige informatie kon helpen. Dan maar een brief schrijven aan de burgemeester van Zenica; nog maar een keer een herhaald schrijven. Tot op heden geen reactie.

Navraag bij diverse personen die ik soms bewust of soms toevallig tegenkwam, gaven geen duidelijk antwoord. Niemand wist of er nog iets te zien was. Wat ze me wel wisten te vertellen, wil ik van harte met u delen.

Op initiatief van de toenmalige commandant SFOR1 Geniecompagnie Theo van Wijk kwam er op de onheilsplek een

gedenksteen te staan. Ook werd de pacht voor tien jaren betaald aan de eigenaar van de grond. Gedurende de SFOR-missies onderhield en bewaakte de familie Dragan de steen, vonden herdenkingen plaats en betuigden vele uitgezondenen hun respect door hun naamplintje achter te laten. De herdenkingssteen groeide uit tot een monument ter nagedachtenis aan Ronald Wind en Chris van der Linden. Nog altijd weten direct en indirect betrokkenen zich verbonden met de nabestaanden. Ook wordt de gebeurtenis nog steeds doorverteld en gebruikt om de kaderleden en manschappen bewust te maken van de risico's van het militair zijn.

Zeker ook het vermelden waard is dat tegen het einde van hun SFOR5 Geniecompagnie missie in 1999 een vijftal personen (A. Braad, A.G de Groot, A. Klaassens, C. de Knecht en aalmoezenier Jeffrey Vincentie) naar de familie

Dragan ging om twee koeien aan te bieden. Dit onder de voorwaarde, dat ze iedere VN-militair die langs zou komen een glas melk (de witte motor) zouden aanbieden. Waarschijnlijk hebben ze de ontvangers niets verteld over de bloemetjes en de bijtjes, want na enige tijd stonden de koeien droog en zijn ze geruild tegen schapen.

Het monument werd na beëindiging van de SFOR missies naar Nederland overgebracht. Het staat sinds 2007 in de Genietuin van het museum in Vught.

Jochem van der Harst was destijds hoofd Minecell Banja Luka. Hem werd gevraagd mee te helpen omdat hij machinist was op de Machinistenschool bij zijn moedereenheid OTC-genie in Vught. Hij vertelde mij dat hij met een YBZ 3300 het monument heeft geborgen, zodat het per vliegtuig naar Nederland kon worden getransporteerd.

Zoals eerder vermeld, heb ik in mijn naspeuringen het afgelopen jaar met een flink aantal personen contact gehad. Niemand kon mij een duidelijk antwoord geven op de vraag of er in Ladice een plaatsvervangend herdenkingspunt is. Tot kortgeleden.

Theo Wijnen en Henk van Eck, beiden adjudant b.d., waren op de motor in Bosnië vlakbij de plek van het ongeval. De betonbaan ernaartoe heeft een hoog stijgingspercentage van meer dan 20%. Het was niet haalbaar om bij de betreffende bergweide te komen, maar Theo en Henk hadden wel belangrijke informatie voor me. Ik kreeg de naam, het e-mailadres en enkele foto's van iemand, die bij de familie Dragan op bezoek is geweest, namelijk Patrick Slaats. Die wist mij te vertellen dat op de plek van het ongeval in Ladice géén gedenkteken meer is. Het enige dat nog herinnert aan het vroegere monument is een ijzeren plaatje met de kleuren van de Nederlandse vlag met de tekst 'P' 'Dutch memorial'. Hier is een soort insteekhaakje waar men de auto kan parkeren.

Zo is de hamvraag of er nog een herdenkingspunt is in Ladice uiteindelijk alsnog beantwoord.

IS HET ER NOG?

Tussen Pen en Pan

VIJF KINDEREN FRÉ, MARC, SAM, FLEUR EN OLIVIER IN DE LEEFTIJD VAN 29 TOT 39 JAAR EN MIJN MAN (THEO VAN KAUUWEN) ZORGEN VOOR VEEL LEVEN IN DE BROUWERIJ.

Saskia Stoelinga
reactie? saskiastoelinga@gmail.com

Is het nu zo warm of heb ik koorts? Zo begint mijn ochtend op donderdag 19 maart. Alle hypochonders in onze familie heb ik de afgelopen dagen gerustgesteld en nu begin ik zelf pijntjes te ontdekken. Ik zet de deuren open en laat de grijze, bijna schone lucht binnenstromen. Geen vliegtuigen aan de horizon. Diep inademen zie ik de knoppen van mijn zorgvuldig gekoesterde overwinteringsvijs meedoen. Elke morgen sta ik op met de vraag is het er nog? Het is haast niet te beseffen dat we binnen twee weken tijd voor een afgrond staan. Hoe vaak heb ik mij niet proberen te verplaatsen in slachtoffers van rampen over de hele wereld. Nu moet blijken wat ik waard ben. Met alleen geld doneren kom je er niet. Kom op Stoelinga, recht je rug!

Mijn broer is al ingestort. Hoewel, hij klinkt een stuk beter nu de Rabo en de overheid meehelpen om zijn drie totaal lege hotels overeind te houden. Zoon Sam is behoorlijk geveld geweest door het virus. Hij zit in de laatste fase en tegen het neerslachtige aan. Zo ken ik hem niet. Hij woont alleen in Amsterdam en ziet geen mens. Ik knuffel door de telefoon en stuur nog een appberichtje dat ik intens van hem houd. Zou ik dat in andere tijden ook hebben gedaan

naar een 31-jarige?

Foto's van ijverige kleinkinderen stromen binnen. Zij maken huiswerk, terwijl hun vader met een biertje en borrelnootjes leiding geeft. Het is vier uur. Waar maak ik me druk om? Marc loopt met zijn zoon van 1.5 jaar op een leeg strand. Zijn er geen fysiotherapiepatiënten? Onze oudste dochter stuurt een grapje over leerkrachten. Ik wil het niet lezen. Ik zag gisteravond nog een huilende betrokken juf op de televisie. Dochter Fleur en schoonzoon Peter werken ook thuis. Ze sturen een foto hoe ze hun eettafel tot werktafel hebben omgedoopt. Eden van ruim drie maanden ligt in de box mee te doen. Op het bijgevoegde videotje murmelt ze. Te schattig. Gaan zij het redden?

Onze benjamin heeft mij gisteravond al enorm bezighouden. Hij dacht dat hij geen adem meer kreeg. Paniekreactie op een te strak schema en verkeerde houding. Hij is met een online cursus bezig om na de crisis beslagen ten ijs te komen. Op mijn verzoek is hij een wandeling gaan maken. Een half uur later zijn de klachten weggetrokken. We praten nog even. Hij woont in een huis met vier anderen. De Duitse en Franse dame die in Nederland hun master deden zijn

maandag halsoverkop vertrokken. Hij deelt het fraaie pand nu met twee promovendi: een drukke Canadees en een Aziaat die zich opsluit in zijn kot. Op zich geen nare situatie. Ik geef hem de raad om met elkaar te praten. Wat zijn de angsten en hoe kun je het voor elkaar aangenaam maken? Speel op de piano die in de huiskamer staat. Maak geluid, zeg ik dwingend.

Ja en dan is er ook nog Theo. Mijn geliefde. Hij stampet door: naam, rang, registratienummer. Hij hoort wat er gebeurt in ons land en daarbuiten, ziet de beelden maar weet zich geen raad. Hij wil alles voor iedereen doen. Hij kan dagen nacht doorgaan, wordt volgende maand 66 jaar, is nog gezond maar alleen uren achter een computer zitten om verbinding te krijgen met Defensie in Utrecht maakt hem moedeloos. Twee weken geleden was hij nog bezig met een klagende organisatie en te weinig werkplekken in de gebouwen. Nu zijn er zeeën van ruimte. Kun je daarop anticiperen?

Ja en dan leg ik zomaar het woordje dood in ons midden. Om 13.10 uur bij de lunch. Geen mensen wel muziek. We kussen elkaar. We houden geen afstand. Er lijkt voor dit moment niets aan de hand.

KRASSE KNARREN

DIKS

We hebben geen files gehad en komen daarom bijna een half uur eerder dan gepland aan in Arnhem-Zuid. Gelukkig is dat geen probleem voor onze Krasse Knar Walter Diks en zijn vrouw Petra. De koffie met wat lekkers stond toch al klaar.

Walter is op 18 juli 1939 als oudste van een gezin met zes kinderen geboren op Java. Zijn vader was daar sinds 1937 werkzaam bij het KNIL, zijn moeder arriveerde een jaar later. Vader Diks werd in 1942 door de Japanse bezetter als krijgsgevangene afgevoerd en tewerkgesteld aan de Birma-spoorlijn. Zijn moeder moest met haar (toen nog) drie kinderen diverse keren van kamp verwisselen. Het leven in de vrouwenkampen was miserabel. Er was te weinig eten en er heerste een slechte hygiëne. Walter vertelt dat hij groot respect heeft gekregen voor alle moeders die zichzelf wegcijferden voor hun kinderen. In augustus 1945 werden ze bevrijd, maar vanwege de Bersiap was het levensgevaarlijk om zich buiten het kamp te begeven. De Japanse bewakers werden nu hun beveiligers. In december 1945 werd het gezin in Singapore herenigd. Zijn vader voegde zich na vijf maanden weer bij het KNIL,

het gezin ging terug naar Nederland maar keerde in mei 1948 weer terug naar Batavia. Begin jaren 50 vestigde het gezin zich definitief in Nederland, eerst in Breda en daarna in Rijswijk. Zijn vader had een functie in Den Haag gekregen. Met veel gevoel voor understatement vertelt Walter hoe koud beide keren de ontvangst was in Nederland. Men had werkelijk geen idee hoe gruwelijk de Japanse bezetting en aansluitend de Bersiaperiode gevolgd door de rekolonisatieoorlog waren geweest. Maar er werd niet geklaagd.

Na de HBS in Delft ging Walter op aanraden van zijn vader (je krijgt een opleiding, baan, kleding en zakgeld) in 1958 naar de KMA bij de Genie. Hier beseftte hij dat van het opbouwen van vriendschappen in al die jaren niet veel was gekomen. Met de KMA-periode brak voor hem een stabiele periode aan. Na het afronden van zijn opleiding volgden er functies bij o.a. 11 Geniebataljon, het Genie Opleidingscentrum, 42 Pantsergeniecompagnie en Eerst Aanwezend Ingenieur Arnhem.

Zijn boeiendste functie was Hoofd Sectie Genie bij het Nationaal Territoriaal Commando in Gouda. Hier bracht hij de kwetsbaarheden van de totale Nederlandse infrastructuur in kaart en ontwikkelde de civiel-militaire samenwerking

voor oorlogstijd door middel van het opstellen van een samenwerkingsprocedure met de belangrijkste Nederlandse infrastructuurdisciplines. Deze samenwerking vereiste de nodige gezamenlijke infraverkenningen met de betrokken infrastructuurdiscipline. Zijn laatste functie bij de EID Gelderland vond hij de leukste en meest ontspannende. Onze Krasse Knar kenmerkt zichzelf als een techneut met menselijke inslag.

Zijn vrouw Petra heeft hij op 12 augustus 1961 in Holten op de camping leren kennen. Hij bemoeide zich met een spel waar zij mee bezig was. De vonken sloegen er niet alleen vanaf maar ook over. In 1965 zijn ze getrouwd en samen kregen ze drie dochters die in Maastricht, Vught en Heveadorp wonen. Inmiddels zijn ze opa en oma van drie kleindochters en één kleinzoon, die ze graag vaker hadden willen zien, toen die nog klein waren. „En een hond!" voegt Petra eraan toe, want daar mogen ze af en toe op passen.

Na zijn functioneel leeftijdsontslag in 1994 heeft Walter zich geen moment vervuild. Hij volgde een jaar lang een cursus over Indonesië, waarna ze samen vijf weken lang zijn teruggegaan naar dat schitterende land met al die vriendelijke mensen. Daarna vervulde hij langdurig diverse vrijwilligersfuncties zoals bestuurslid Liturgie binnen het Parochiebestuur en penningmeester bij de bridgeclub. Tevens is hij al twintig jaar lid van een leeskring. Zijn belangstelling gaat de laatste jaren vooral uit naar historische geschriften. In 2016 is hij lid geworden van een PROBUS-club, waarvan hij nu programmacommissaris is. De overige vrije tijd wordt gevuld met vakanties met de caravan, wandelen en het bezoeken van musea. Zijn tachtigste verjaardag hebben ze in fases gevierd: een kookworkshop met de familie, een chocoladeworkshop met de kinderen en kleinkinderen en samen zijn ze met de trein een paar dagen naar Berlijn geweest. We nemen afscheid van onze Krasse Knar en wensen hem samen met Petra nog vele gelukkige en gezonde jaren toe.

Kras & Knar

KRASSE KNARREN

MARGHERITA

Voor Krasse Knar generaal-majoor b.d. Miel Margherita mocht ons bezoek wel worden uitgesteld tot hij 85 jaar zou worden. Daar wilden we niet in meegaan en nog eens vijf jaar wachten op zijn verhaal. We krijgen geen spijt. Bij binnenkomst in zijn fraai gelegen huis in het oude centrum van Zoetermeer zien we een oude genieduikerhelm in de gang staan. Een goed teken. Al snel zitten we aan de hoge tafel in de serre en, terwijl zijn vrouw Tineke ons koffie en wat lekkers brengt, begint Miel te vertellen. Miel is geboren op 31 december 1939 in Djakarta, Nederlands-Indië. Het huwelijk van zijn Nederlandse moeder en Italiaanse vader heeft niet lang standgehouden en Miel is enig kind gebleven. Hij bracht de oorlogsjaren samen met zijn moeder door in een Jappenkamp en een paar jaar na de bevrijding werden ze gerepatriëerd naar Nederland. Dat was voor korte duur, binnen een jaar keerden ze terug. Zijn moeder hertrouwde met een Indische verzetsman. Een betere stiefvader had hij niet kunnen treffen. De omstandigheden in Indonesië veranderden echter snel en noopten het gezin in 1955 naar Nederland terug te keren.

Nu voor definitief. Ondanks de vele goede herinneringen aan zijn jeugdjaren is hij nooit meer terug geweest. In 1956 begon Miel op de KMA. Het leger was voor hem een roeping. In zijn geboorteland had hij aan den lijve ondervonden dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Opvallend was dat in zijn periode op de KMA veel cadetten roots hadden in Indië. Hij begon zijn jaar met negen genisten. Vijf zouden de eindstreep halen; promotie '59. Dit jaar is nog altijd zeer actief met het organiseren van lustrumvieringen en reünies voor de hele promotie. Miel assisteert graag bij de organisatie daarvan.

Na afronding van de KMA vervulde Miel diverse functies bij 462 Pontonniersbataljon. Hij volgde de luitenant-generaal b.d. Henny van der Valk op als pelotonscommandant bij en later als commandant van de A-Compagnie. Met bijzonder genoegen kijkt hij terug op deze periode, vooral op het werken met dienstplichtigen. Het gaf veel voldoening te zien dat de tegenzin bij het in dienst gaan, werd omgezet in de overtuiging bij afzwaaien dat ze deze tijd nooit hadden willen missen. Na de parate periode kreeg Miel de uitnodiging om te gaan studeren: chemische technologie in Delft. Na deze 5-jarige studie werd hij afwisselend geplaatst bij de Commissie van Proefneming, Directie Materieel KL, Directoraat-Generaal Materieel en wederom bij

Directie Materieel KL.

Een belangrijk werkdomein werd de wapen- en munitietechniek voor zowel de landmacht als het Korps Mariniers. Na zijn functie van chef staf bij het Nationaal Logistiek Commando keerde hij terug bij de Directie Materieel KL om er te eindigen als directeur. Hij bond daar o.a. de strijd aan tegen de geldverspilling in het laatste kwartaal, veroorzaakt door de vrees voor onderuitputting. Leveranciers wisten precies wanneer de verwervers bij Defensie zenuwachtig werden.

Na zijn leeftijdsontslag in 1995 werd Miel gevraagd voor de Raad van Bestuur van TNO en werd hij tevens voorzitter van de Raad voor Defensie Onderzoek. Het was meer dan een fulltimebaan maar een uitzonderlijk interessante functie. Na acht jaar vond hij dit mooi geweest en werd hij mentor van kleine private bedrijven die uit TNO voortkwamen. Momenteel is hij bestuurslid van de stichting Keep Food Simple. Het doel is bij te dragen aan de wereldvoedsel problematiek door de ontwikkeling van duurzaam en betaalbaar voedsel uit de restanten die nu worden weggegooid. Daarnaast ondersteunt hij het toezicht op zorginstanties en het versterken van de synergie tussen zorginstanties die in de regio Utrecht werken. Een bijzonder werkveld, gedomineerd door vrouwen, een wereld waar weer heel anders wordt gedacht. Het was even wennen.

Miel is getrouwd, heeft vier kinderen en komt nog altijd tijd te kort. Houden zo.... Hij voelt zich nog gezond, mede door het overwinnen van de tegenzin in hardlopen. Zo staat hij meerdere keren per week op een crosstrainer. Miel bruist nog volop van de plannen en ideeën. Hij moet daar alleen nog de tijd voor vinden.

Bij het afscheid spreken we de hoop uit hem weer eens te ontmoeten bij het volgende corpsdiner!

Kras & Knar

KRASSE KNARREN

VAN ALKEN

Mooi op tijd arriveren we bij krasse knar Ruud van Alken en zijn vrouw Franny. Voor ons is Ruud een grote onbekende. Het mooie vrijstaande huis in Velp en de schitterende tuin verraden een glanzende carrière. We zijn benieuwd, wie is Ruud?

Ruud is als enig kind geboren in Rotterdam. Zijn vader was vertegenwoordiger bij Van Nelle, hij verkocht koffie, thee en tabak aan winkeliers in de regio Zuid-Holland. Zijn vader had in de meidagen meegevochten tegen de Duitsers en was getuige van het bombardement van de binnenstad waarbij voor zijn ogen het postkantoor een voltreffer kreeg. Hij was in één dag helemaal grijs geworden. In 1944 zag Ruud de gevolgen van een in de buurt neergestorte V1. In hetzelfde jaar werd zijn vader bij een razzia opgepakt en voor *Arbeitseinsatz* afgevoerd naar Aschaffenburg in Duitsland. Pas in juni 1945 keerde hij terug. Dat nadat de familie daarvoor een – gelukkig foutief – schriftelijk overlijdensbericht had ontvangen....

Ruud heeft zijn vrouw Franny leren kennen op de HBS. Bij dansles kwamen ze jongens te kort en Ruud was niet te beroerd om de meiden uit de brand te

helpen. De vonk sloeg pas echt over toen Franny hem meevroeg naar een vuurwerkshow. Inmiddels zijn ze 62 jaar bij elkaar, hebben ze twee zoons gekregen en vier kleinkinderen.

Direct na het afronden van de hts-werktuigbouwkunde moest Ruud in dienst, lichte 1963-1.

Hij sloot zijn kaderopleiding af bij de Mechanische Uitrustings School in Wezep. Hierna werd hij als werkplaatscommandant geplaatst bij 110 Genieherstelcompagnie in Geniekamp Maarn. Ze mochten alleen in het weekend naar huis en de mess was hun woonkamer. Een geweldig leuke tijd onder bezielende leiding van kolonel Dijkstra en majoor Willem ten Bosch met veel grote feesten. Hij heeft daar vriendschappen voor het leven gesloten. En geleerd waar de Genie sterk in is: altijd open staan voor nieuwe ontwikkelingen.

Na zijn dienst werd hij aangenomen bij de chemiereus DuPont in Dordrecht. Een prima werkgever die er ook voor zorgde dat het pasgetrouwde paar een huis toegewezen kreeg en een belangrijke overweging om daar te gaan werken. Hij klom op tot hoofd van het ingenieursbureau en kreeg vervolgens een mooie functie in Brussel en drie jaar later in Antwerpen. Het gezin verhuisde natuurlijk steeds gewoon mee. De chemische

industrie was in die tijd booming met enorm veel kansen voor mensen die vooraan liepen in de ontwikkelingen. Hij veranderde een paar keer van bedrijf en in 1983 werd hij directeur van BFGoodrich in Zevenaar, een bandenfabriek waar in de filosofie van *forward integration* niet alleen banden maar ook rem- en besturingssystemen werden ontwikkeld en geproduceerd. Het was een geweldige periode met enorm veel internationale contacten. Franny ging zo vaak als mogelijk mee op schitterende reizen naar Amerika, Brazilië, India, en congressen in Monaco en Venetië. Hij zou hier blijven tot zijn pensionering in 1997. In zijn tijd wist hij de omzet te laten verzesvoudigen, maar het succes kreeg een onbedoeld gevolg. Het bedrijf werd een gewilde overnameprooi en kwam in handen van een Amerikaans bedrijf met een heel andere bedrijfscultuur. Voor Ruud was aanblijven geen optie. Na zijn pensionering heeft hij nog enige tijd voor de gemeente milieu-inspecties uitgevoerd en is hij interimmanager geweest bij NedWind, een windmolen productiebedrijf van Rob Lubbers, de broer van... Maar toen was het wel mooi geweest. Tijd voor een nieuw leven!

Ruud is altijd trouw aanhanger van Sparta gebleven, de voetbalclub waar hij zijn jeugd heeft gevoetbald. Maar tennis was als sport toch wat praktischer, iets wat hij – net zoals Franny – tot op vandaag nog steeds doet. Ruud is lid geworden en jarenlang voorzitter geweest van de Rotaryclub van Arnhem en van Mars en Mercurius, een club van oud-officieren. Franny is jarenlang vrijwilliger in de jeugdcommissie geweest van de tennisclub en heeft de functies van penningmeester en voorzitter vervuld bij de Inner Wheel, de vrouwenvereniging van de Rotaryclub. De maandelijkse bijeenkomsten met lezing en borrel worden nog steeds trouw en met veel plezier bezocht. Maar de mooiste vrijetijdsbesteding is toch wel opa en oma zijn. De kleinkinderen wonen dichtbij en spelen zeer verdienstelijk veldhockey, als het kan missen ze geen wedstrijd.

Op deze manier oud worden is geen straf!

Kras & Knar

KRASSE KNARREN

BAKKER

Vanmiddag zijn we in Oosterhout op bezoek bij Krasse Knar Bob Bakker. Voordat zijn vrouw Renske de koffie klaar heeft, vertelt Bob opgewekt dat hij nooit gedacht had deze mijlpaal te bereiken. Hij heeft een lichte TIA gehad en vijf jaar geleden een openhartoperatie. Bob is een vrolijke verteller, we zitten gelijk op het puntje van onze stoel.

Bob is geboren in Wijk bij Duurstede; zijn vader was bedrijfsleider bij een betonfabriek. Het gezin verhuisde een paar keer en kwam terecht in Alphen aan de Rijn. Na twee jaren op de HBS wist hij al dat leren niet zijn ding was en algebre een drama. Vanuit hun huis kon hij de schepen voorbij zien varen en op zijn veertiende monsterde hij aan op de binnenvaart. Hij bleef varen totdat hij in dienst moest. Het werd lichting 59/2, uiteraard de genie en tot zijn verrassing de kaderopleiding.

Hij mocht de rest van zijn dienstdtijd doorbrengen als sergenteant schipper op de Vaar- en Duikschool, destijds nog gehuisvest in Gorinchem. Bob vergat om af te zwaaien, zoals hij zelf lachend zegt,

en zo werd hij beroeps onbepaalde tijd. Een beslissing waar hij nooit spijt van heeft gehad. Varen was zijn vak, zijn lust en zijn leven. Hij had bovendien het geluk dat hij ook goed kon lesgeven en daarvoor carrière kon maken binnen zijn eigen vakgebied, afwisselend als schipper op de rijksvaartuigen RV-29, RV-30 en RV-38 en als instructeur. Hij heeft één uitstapje moeten maken. Toen hij werd bevorderd tot luitenant volgde een plaatsing als veiligheidsofficier in Utrecht. Bob moet er nog om lachen, hij heeft nog steeds geen idee wat hij die tijd daar heeft gedaan. Na twee jaar mocht hij weer terug naar Hedel. Als plaatsvervangend commandant in de rang van kapitein moest hij zich gaan bezighouden met de gevolgen van de ingrijpende bezuinigingen na de val van de Berlijnse muur. Met veel spijt heeft hij afscheid moeten nemen van het grootste deel van het varend materieel. In 1992 mocht hij met functioneel leeftijdsonslag, 52 jaar oud. Zoals Bob zelf zegt, kan hij terugkijken op een mooie tijd.

Een paar anekdotes passeren de revue zoals de keer dat ze nieuwe buitenboordmotoren moesten testen op de Biesbosch. Het eindigde met een boot die dwars op een andere boot kwam. Gelukkig waren er geen gewonden.

Bob heeft uit een eerder huwelijk vier

kinderen en drie kleinkinderen gekregen. Bob heeft Renske in 1992 leren kennen tijdens een vakantiereis in Oostenrijk. Het zou nog twee jaar duren voordat de vonk oversloeg en in 1996 zijn ze samen gaan wonen. Voor Renske was het een grote stap. Zo moest ze afscheid nemen van haar vertrouwde leventje en haar baan als kantinejuffrouw in Emmeloord. Ze heeft er geen dag spijt van gehad.

Tot aan zijn hartoperatie heeft Bob veel gewandeld en gefietst. De kiem van het wandelen werd gelegd tijdens zijn dienstdtijd toen hij de Vierdaagse van Nijmegen meeliep met een peloton schippers. Na de tweede dag viel de detachementscommandant uit en mocht Bob zijn taak overnemen. Het was een zootje ongeregeld, zoals Bob zegt, maar niemand durfde te verzaken. Na afloop kreeg hij de complimenten dat hij de mannen 'netjes had thuisgebracht'. Alles bij elkaar heeft hij 55 keer de avondvierdaagse gelopen, 35 keer de Vierdaagse en onnoemelijk veel andere wandeltochten zoals de Kennedymars en de Tweedaagse van Diekirch in Luxemburg; in totaal ruim 20.000 geregistreerde kilometers. Met Renske heeft hij talloze fietstochten gemaakt.

Bob is trouw lid van de VOPET. Met Renske bezocht hij de jaarlijkse herdenkingen in Dordrecht en de algemene ledenvergaderingen. Helaas heeft hij sinds de hartoperatie letterlijk en figuurlijk een stap terug moeten doen; hij is snel vermoeid. Busvakanties hebben plaatsgemaakt voor cruises op de Rijn en de Moezel. Altijd gezellig en elk jaar komen ze mensen tegen die ze tijdens eerdere vakanties al hebben leren kennen. De cruise voor volgend jaar naar Antwerpen is al geboekt.

'Ik heb een mooie tijd gehad', zegt Bob nog een keer voordat wij afscheid nemen. Een gouden tijd. We wensen Bob en Renske nog vele mooie cruises toe. Schipper, ahoy!

Kras & Knar

KRASSE KNARREN

STROCKMEIJER

Plotseling doemt het dorp Sleen, etappeplaats van het Pieterpad, vanuit de mist op en even later zitten we aan de koffie met appeltaart met de Krasse Knar van vandaag, Jan Strockmeijer, en zijn vrouw Frouwkje.

Jan is op 6 november 1939 geboren in Braamberg, een klein plaatsje in zuidoost Groningen. Zijn ouders hadden daar een gemengd agrarisch bedrijf. Het gezin had vier kinderen en Jan was de enige zoon. Van de Tweede Wereldoorlog herinnert hij zich ondermeer het bombardement van de aardappelmeelfabriek in Ter Apelkanaal, dat hij zich van zijn vader toen moest verstoppen in een hondenhok en het gedreun van overvliegende formaties vliegtuigen.

Na de lagere school en de MULO-B stond Jan voor de keuze: of boer worden of verder studeren. Gezien zijn affiniteit met techniek koos hij voor de HTS (richting Weg- en Waterbouwkunde) in Groningen. In 1960 behaalde hij zijn diploma en daarna kreeg hij een oproep voor militaire dienst, lichting 61-2. Jan merkt daarbij lachend op, dat het 'in het kader van het landsbelang' niet mogelijk was

om eerder in dienst te gaan en aldus werd hij gedurende acht maanden tijdelijk opzichter bij gemeentewerken Stadskanaal. Jan kwam dus begin april 1961 op in Den Bosch om na twee maanden naar de SROG te gaan in Soesterberg. Na zijn bevordering tot vaandrig werd hij pelotonscommandant bij de B-compagnie van 41 Geniebataljon, met kapitein Wilmink als compagniescommandant. Na deze functie werd hij toegevoegd S1 bij 11 Geniebataljon. Al met al is hij verscheidene keren voor perioden van drie maanden in Fallingborstel geweest. Jan zwaaide in maart 1963 af, maar er volgden nog drie herhalingsoefeningen en diverse cursussen. Als reservist heeft hij zich onder andere beziggehouden met de aanleg van het springterrein Rechterheide voor de para's. 'Een kolfje naar mijn hand!', zoals Jan zelf stelt. Op 1 oktober 1984 krijgt hij in de rang van majoor eervol ontslag.

Na zijn dienstplichtperiode gaat Jan aan de slag als technisch ambtenaar bij de gemeente Oude Pekela en stapt hij twee jaar later over naar Rijkswaterstaat Groningen, waar hij zich bezighoudt met het ontwerpen en berekenen van kunstwerken. Naast zijn werkzaamheden studeert hij verder voor betonconstrucent en volgt hij de studie bouwkunde.

De gemeente Winschoten is zijn volgende werkgever, waar de bouw van een Philipsfabriek en tweeduizend woningen een nieuwe uitdaging wordt. Uiteindelijk belandt Jan in Sleen waar hij na tien jaar in 1983 benoemd wordt tot directeur gemeentewerken en tevens commandant van de brandweercorpsen Sleen en Schoonoord. Op 58-jarige leeftijd krijgt hij als gevolg van een gemeentelijke herindeling de mogelijkheid om vervroegd uit te treden. Hierna wordt hij nog gevraagd om op parttime basis als interim hoofd afdeling Gondgebied Schiermonnikoog te gaan werken. In 2000 wordt bij Jan kanker geconstateerd. Hij herstelt hier gelukkig van.

In 1963 heeft Jan Frouwkje leren kennen. 'Zij zat voor haar ouderlijk huis en in een split second besloot ik te stoppen om kennis te maken!', vertelt hij. Inmiddels zijn ze vierenvijftig jaar getrouwd en hebben twee dochters en vier kleinkinderen waarvan ze met volle teugen genieten. In hun vrije tijd reizen ze graag. Zo maakt het stel groepsrondreizen door de Verenigde Staten, Zuid-Afrika en Indonesië. Daarnaast wandelen ze graag. Natuurlijk hebben ze het Pieterpad gelopen, en trekken ze er met, maar ook zonder, de caravan op uit. Hierbij gaan altijd de e-bikes mee.

Hiernaast is Jan meer dan veertig jaar betrokken geweest bij de kerkelijke gemeente van Sleen, waar hij diverse bestuursfuncties heeft vervuld. Ook heeft hij zich zestien jaar ingezet voor de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen Noord-Nederland. Voor al zijn werkzaamheden krijgt hij in 2018 een Koninklijke Onderscheiding en wordt hij benoemd tot Lid in de orde van Oranje Nassau!

Zijn tachtigste verjaardag hebben ze met de kinderen en kleinkinderen in Portugal gevierd. Samen met Frouwkje hoopt hij nog lang niet alleen van het mooie dorp Sleen, maar vooral van de kinderen en kleinkinderen te mogen genieten.

Kras & Knar

kolonel b.d.

Chris Weber

13 februari 1936 - 29 november 2019

Op 29 november 2019 is kolonel b.d. Chris Weber overleden, 83 jaren jong.

In een voor hem tekenende eigen stijl vond op indrukwekkende wijze op vrijdag 7 december het afscheid plaats in de luisterrijke omgeving van de IJzeren Man in Vught, daar waar alles 'GENIE' ademt, een omgeving waar Chris bij uitstek hoorde.

Chris Weber werd op 4 september 1956 onder de krijgstucht gesteld. Dat geschiedde op de Koninklijke Militaire Academie in Breda, tezamen met zijn jaargenoten die zich 11 jaar na WO II, midden in de Koude Oorlog aanmeldde voor het belang van ons moederland. Het was voor hem het begin van een glorieuze loopbaan bij het Wapen der Genie, **HET** wapen van zijn pertinente keuze! Simpel gezegd, **Chris WAS Genie**. Zijn denkwijze, z'n grote talenten, z'n creativiteit en niet te vergeten z'n extreme 'rechter handen' pasten alle naadloos op de eisen voor een topgenist. Een bijzondere vermelding verdient het fenomeen dat niet alleen zijn handen konden maken wat z'n ogen zagen, maar dat die handen dat ook konden als zijn brein iets bouwkundig/creatiefs uitdacht.

Genist in hart en nieren of niet, hij moest als 2e luitenant eerst heel gewoon leidinggeven aan een basisopleiding op de Lunettenkazerne in Vught, gevolgd door een voortgezette opleiding op de Willem II kazerne. Daarna op naar de Genieschool in Soesterberg en Wezep voor het meester worden van een trits basisvaardigheden van een goede genist. De praktijk van mijnenvelden, de zwaarmechanische grondwerkzaamheden met scraper en grader, en ga zo maar door. Voor hem was alles leuk en niets te moeilijk. In de dertig dienstjaren die hij daarna doorliep heeft Chris alle takken van het wapen doorleefd: 11 Geniebataljon, Pantsergeniecompagnie in Oirschot, Bouwdienst, Genie Opleidingscentrum. Hij vond ze niet alle even leuk, maar door zijn positieve instelling en zijn extreem sociale wijze van werken en optreden, werd hij overal zeer gewaardeerd. Bazen, collega's en ondergeschikten, met (bijna) allen had hij een goede band. En hoewel hij altijd de beste van zijn team was door zijn analytische kwaliteiten en hang naar oorspronkelijkheid, streefde hij maar een ding na: **zijn team het sterkst maken**. Wel was het bij hem zo: hoe minder papier en hoe meer praktijk, hoe beter. De sectie Plannen/Vught was goed, maar 'Bouwdienst', dát was het helemaal. En daar dan nog het liefst de uitvoering waar bouwkundig inzicht en improvisatietalent werden geëist. Welk onderdeel van de genie hij ook bemande, leuk of

minder leuk, zijn plichtsbetrachting was altijd voorbeeldig. Van 1985 tot 1988 kwam er (als luitenant-kolonel) een onverwachte plaatsing bij HQ-SHAPE in Brussel en Mons, hetgeen op zich natuurlijk een groot compliment was voor zijn imago. Het leidde ook zeer terecht tot zijn bevordering tot kolonel. En hoewel bij SHAPE het veldwerk ook niet zozeer primair speelde, heeft deze internationale en dynamische functie op het NAVO-hoofdkwartier hem erg veel voldoening gegeven. Samen met (bijna) zijn hele gezin vormde deze periode een van de hoogtepunten van zijn diensttijd.

Na Brussel werd Chris twee jaar tewerkgesteld bij de Centrale Directie DGW&T in Den Haag. Eervol, maar voor hem net iets te ambtelijk en te bestuurlijk. Tot zijn grote genoegen was zijn laatste plaatsing van drie jaar wel weer een kolfje naar zijn hand: *Directeur Directie Zuid-West-Nederland* bij de 'Bouwdienst'! Daar kon Chris zijn vele grote talenten echt uitleven. En dan praten we niet alleen over zijn 'bouwtalenten', maar zeker ook weer over zijn vermogen om zijn hele forse team te motiveren, plezier in het werk te laten beleven en hoogwaardig werk af te laten leveren. Bijzonder terecht werd Chris in zijn laatste volle dienstjaar onderscheiden als *Officier in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden*. Dat was zeer aan hem besteed; hij zag dat als een waardig blijk van waardering voor zijn 33 jaar lang niet aflatende inzet voor de Nederlandse Krijgsmacht in het algemeen en het Wapen der Genie in het bijzonder.

Na zijn FLO is Chris zich enorm blijven inzetten voor onze genie. Hij besteedde erg veel tijd en energie aan het Geniemuseum, het ontwerpen en realiseren van het monument voor gevallen Genisten/de Regiments Saamhorigheid (beide in Vught) en aan het illustreren van publicaties van de stichting Menno van Coehoorn over vestingbouwkunde. Voor alles, maar zeker voor beide eerste zaken is Het Wapen der Genie hem zeer, zeer dankbaar en zijn naam zal aan beide objecten altijd verbonden blijven. In de gemeente Vught bleef hij samen met echtgenote Wil ook zeer actief, o.a. als penningmeester van de plaatselijke tennisclub.

Chris: een geweldenaar in vele opzichten, 100% genist, excellerend in z'n werk, opvallend sociaal en hulpvaardig, bijzonder getalenteerd in bouwkundige en creatieve ontwerpen en een super betrokken collega en vriend.

Wat vond hij zelf het allerbelangrijkst? Zijn levensmaatje Wil en zijn gezin! **We missen hem....** MM, KdV, JdG, TdK

luitenant-kolonel b.d.

Gerke Adema

11 november 1938 - 27 juli 2019

Gerke begon september 1957 samen met vijf collega's de studie voor genieofficier. Twee cadetten vertrokken er al gauw. Gerke ging onopvallend zijn gang, maar slaagde wel binnen drie jaar, dit in tegenstelling tot de overige 50% van zijn klas.

Na de luitenants tijd in Keizersveer en de applicatiecursus werd Gerke op de Genieschool, later het Genie Opleidingscentrum, geplaatst.

Na een korte periode bij DGW&T/BABOV oost in Deventer, werd Gerke bij 1 Legerkorps geplaatst bij 11 Geniebataljon. Hoewel geen 'besnorde krijger' zoals een jaargenoot hem bij de afscheidsdienst typeerde, heeft Gerke bij dat legerkorps het grootste deel van zijn carrière gediend. Als commandant 11 Pantsergeniecompagnie, maar vooral als stafofficier bij 4 Divisie en 1 Legerkorps. De plaatsingen bij BVVK en NTC waren slechts korte onderbrekingen.

Gerke had een meer beschouwend karakter en werd door zijn medewerkers gewaardeerd. De door hem beoogde

studie psychologie ging helaas niet door.

Hij was een overtuigd christen, dat bleek niet alleen uit zijn levenswijze maar ook uit zijn activiteiten na zijn FLO in 1993. Zo was hij lid van de gemeenteraad van Apeldoorn voor de ChristenUnie, was lid van de defensiecommissie van die partij, was vier jaar ouderling en schreef hij een boek ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de Christelijk Gereformeerde Kerk van Apeldoorn.

Gerke is een aantal jaren ziek geweest met een afnemend bewustzijn van zijn omgeving. Zijn echtgenote Henriëtte heeft hem, zo lang dat mogelijk was, thuis verzorgd. Toen dat niet meer ging, werd hij in een verpleeghuis liefdevol verzorgd.

Zijn geloofsovertuiging bleek ook uit de door hem samengestelde liturgie van de afscheidsdienst. Wij wensen Henriëtte en de kinderen sterkte bij dit verlies.

FLH

VERBONDEN DOOR KAMERAADSCHAP

ZIJ BAANDEN DE WEG

